

Bruxelles, den 25.5.2016
SWD(2016) 165 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUME AF KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning

**om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af
lovgivning om forbrugerbeskyttelse**

{COM(2016) 283 final}

{SWD(2016) 164 final}

RESUMÉ

Konsekvensanalyse vedrørende forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om erstatning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 af 27. oktober 2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse ("forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde")

A. Behov for handling

Hvad er problemstillingen, og hvorfor er det en problemstilling på EU-plan?

Forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde har styrket håndhævelsen af forbrugerlovgivningen i hele EU. Dens virkning er imidlertid ikke tilstrækkelig, især fordi et velfungerende og dynamisk digitalt indre marked kræver en stærk og ensartet håndhævelse af denne lovgivning overalt i EU. Antallet af brud på EU's gældende forbrugerlovgivning viser, at håndhævelsen ikke er optimal. Ifølge de mest konservative skøn overholder 37 % af e-handels- og bookingwebstederne ikke den grundlæggende forbrugerlovgivning. Skaden anslås at være ca. 770 mio. EUR om året for forbrugere, der køber online på tværs af grænserne inden for sektorerne rejser, underholdning, beklædning, elektronikprodukter og finansielle tjenester (den del af den grænseoverskridende handel, der blev undersøgt mere detaljeret som led i konsekvensanalysen). De vigtigste problemer i forbindelse med forbrugerbeskyttelsessamarbejdet som et instrument til grænseoverskridende håndhævelse af EU's forbrugerlovgivning er: utilstrækkelige mekanismer for gensidig bistand, utilstrækkelig bekæmpelse af udbredte overtrædelser i hele EU, særligt i det digitale miljø, vanskeligheder med afsløring af overtrædelserne samt manglende prioritering af håndhævelsesforanstaltninger.

Hvad skal der opnås?

Det er målet at skabe en styrket og mere effektiv samarbejdsramme for håndhævelse af lovgivningen, der vil øge overholdelsen af forbrugerlovgivningen i hele EU, reducere skaderne for forbrugerne og styrke retssikkerheden, særligt for erhvervsdrivende og forbrugere, der handler på tværs af grænserne. Myndighederne bør handle hurtigere og reducere omkostningerne ved at arbejde sammen om at bekæmpe de mest udbredte overtrædelser på internettet. Dette forudsætter øgede samarbejdsbeføjelser (f.eks. midlertidige foranstaltninger for at blokere websteder, der overtræder reglerne) og en enkelt, koordineret procedure, hvor Kommissionens assisterende rolle kunne styrkes.

Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan (nærhedsprincippet)?

For at sikre en ensartet håndhævelse af forbrugerlovgivningen i hele EU er de nationale myndigheder, som ellers er begrænset af deres jurisdiktionsgrænser, nødt til at samarbejde for at stoppe overtrædelser, der har en grænseoverskridende karakter.

B. Løsninger

Hvilke forskellige muligheder er der for at nå målene? Foretrækkes én løsning frem for andre? Hvis ikke, hvorfor?

Løsning 1: Opretholdelse af status quo (ingen ændring af den eksisterende forordning om forbrugerbeskyttelsessamarbejde)

Løsning 2: Modernisering af gennemførelseslovgivningen, de ikkelovgivningsmæssige foranstaltninger og selvreguleringen

Løsning 3: Revision af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde for at udvide dens anvendelsesområde og styrke dens effektivitet

Løsning 4: Revision af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde: Løsning 3 + yderligere beføjelser, især med henblik på at gribe ind over for useriøse erhvervsdrivende, der bevidst skjuler sig, samt et kontrolsystem for at sikre, at medlemsstaterne afsætter tilstrækkelige midler til grænseoverskridende samarbejde

Løsning 5: En ny forordning, der giver Europa-Kommissionen direkte håndhævelsesbeføjelser for udbredte overtrædelser med EU-dimension, og revision af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde kombineret med enten løsning 3 eller løsning 4

Den foretrukne politiske løsningsmodel er løsning 3.

Hvad er de forskellige interessenters holdning? Hvem støtter hvilken løsning?

Alle kategorier af interessenter (forbruger- og erhvervs sammenslutninger samt Europa-Parlamentet og medlemsstaterne) mener, at forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde er nyttig og bør styrkes, således at detailhandelen kan drage fordel af det indre digitale marked. Det fremgår af en offentlig høring, der blev afsluttet i begyndelsen af 2014, og forskellige møder med interessenter (f.eks. landebesøg,

forbrugertopmøderne i 2013-2015 og særlige workshops i netværket for forbrugerbeskyttelsessamarbejde).

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes – ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Løsning 3 gør det muligt at opfylde alle de politiske målsætninger med rimelige omkostninger for de nationale myndigheder og Kommissionen. Effektiviteten af offentlige tiltag og styringen af grænseoverskridende detailmarkeder i EU vil blive forbedret, hvilket skaber øget retfærdighed og gennemsigtighed for de erhvervsdrivende og forbrugerne. Desuden vil omkostningerne til offentlige tiltag og transaktionsomkostningerne for økonomiske aktører falde. Samlet set vil dette styrke EU-økonomiens konkurrenceevne.

Forbrugerne vil nyde godt af en højere beskyttelse ved handel på tværs af grænserne, især ved onlinekøb. Ifølge en undersøgelse af fem onlinemarkeder kan de årlige skader i forbindelse med krænkelse af forbrugernes rettigheder falde fra ca. 770 mio. EUR til ca. 539 mio. EUR, dvs. med 30 %, hvis andelen af overtrædelser på 37 % falder med 10 point. Endvidere kan nye foranstaltninger inden for rammerne af forbrugerbeskyttelsessamarbejdet over for en udbredt praksis betydeligt reducere skaderne for forbrugerne i hele EU (f.eks. med ca. 68 mio. EUR i tilfælde af en koordineret indsats mod vildledende markedsføring af in-app-tilbud i onlinespil).

Kommissionen vil fuldt ud støtte medlemsstaterne i deres håndhævelsesindsats mod overtrædelser med en betydelig EU-dimension, og unødvendige parallelle procedurer vil således kunne undgås. Muligheden for at genanvende bevismateriale vil spare myndighederne for omkostninger, dobbeltarbejde undgås, og der sikres størst mulig overensstemmelse i håndhævelsesforanstaltningerne. En tidligere afsløring af uregelmæssigheder og tilpasning af prioriteterne vil åbne mulighed for at træffe mere målrettede foranstaltninger mod de udbredte overtrædelser i hele EU. Det vil også have en større afskrækkende virkning.

Denne løsning har stærk støtte fra interessenterne, og den er gennemførlig.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes – ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Løsning 3 pålægger ikke retlige forpligtelser for virksomhederne og forbrugerne, der vil kunne drage fordel af bedre fungerende markeder og en reduktion i antallet af retssager og dertil knyttede omkostninger. Nogle medlemsstater kan være nødt til at foretage en let tilpasning af deres nationale lovgivning, således at myndighederne kan udnytte den gensidige anerkendelse af bevismateriale/resultater af undersøgelser og de yderligere beføjelser til at samarbejde på tværs af landegrænserne (særligt AT, BE, DE, EL, FR, HR, IE og LT). De væsentligste omkostninger for medlemsstaterne vil bestå i omkostningerne til uddannelse og indføring i de nye beføjelser og procedurer (ca. 3 000 EUR pr. myndighed) samt ca. 174 000 EUR pr. år for alle medlemsstaterne for hver koordineret håndhævelsesforanstaltning, der indledes med en obligatorisk koordineringsprocedure. På mellemlang sigt forventes det, at der opnås besparelser gennem flere koordinerede foranstaltninger på EU-plan. Kommissionens meromkostninger til at styrke sin koordinerende rolle forventes at være på under 300 000 EUR om året.

Hvilke virkninger er der for SMV'er og konkurrenceevnen?

Forbedringen af de lovgivningsmæssige rammer for detailmarkederne vil give virksomhederne, herunder SMV'erne, mulighed for at undgå omkostninger til juridisk bistand ved markedsføring på tværs af grænserne. Desuden vil virksomhederne være forsikret om, at EU-forbrugerlovgivningen håndhæves på samme måde i andre lande, hvor de ønsker at operere. En mere konsekvent håndhævelse på tværs af grænserne vil styrke konkurrenceevnen for hæderlige og lovlydige virksomheder og fremme konkurrencen og de lige vilkår på det indre marked.

Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

Virkningerne på de nationale budgetter, som forklaret i afsnittet ovenfor, er forholdsvis beskeden i forhold til de besparelser, der opnås med løsning 3. Særligt vil en sammenlægning af ressourcer for at bekæmpe de udbredte overtrædelser kunne spare ressourcer, da en koordineret indsats vil erstatte 28 nationale foranstaltninger svarende til en nettobesparelse på ca. 180 000 EUR (i tilfælde af en vellykket koordineret indsats) eller ca. 815 000 EUR (i tilfælde af en mislykket indsats).

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

Hvis forbrugernes rettigheder gennemføres bedre, uden at de erhvervsdrivende pålægges ekstra byrder, vil det have en positiv virkning på de grundlæggende rettigheder til en retfærdig og åben adgang til varer og tjenesteydelser i hele EU.

Proportionalitetsprincippet

Den foretrukne løsning vil hverken berøre medlemsstaternes håndhævelsesbeføjelser eller skabe en fuldstændig harmonisering af de nationale håndhævelsessystemer. Kun de elementer, der er nødvendige for at nå det ønskede mål om at sikre bedre håndhævelse i forbindelse med overtrædelser, som involverer forskellige medlemsstater, vil blive harmoniseret. Det gælder f.eks. de procedurer, der anvendes for overtrædelser inden for Fællesskabet og udbredte overtrædelser, de mindstebeføjelser, som de kompetente myndigheder tildeles til anvendelsen af disse procedurer, eller anerkendelse af bevismateriale i forbindelse med disse overtrædelser. Med løsning 3 vil samarbejdet om håndhævelse forbedres, uden at medlemsstaternes myndigheder pålægges en uforholdsmæssig stor eller urimelig byrde. Fordelene ved denne løsning i form af mindre skade for forbrugerne, lavere transaktionsomkostninger for alle aktører, effektivitet i den offentlige intervention, og i sidste ende forventet økonomisk vækst som følge af den øgede forbrugerefterspørgsel, opvejer klart den begrænsede stigning i omkostningerne for de offentlige myndigheder og Kommissionen.

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?

Den reviderede forordning vil syv år efter dens ikrafttræden blive evalueret med henblik på at vurdere dens virkning og effektivitet. I den forbindelse vil det særligt blive undersøgt, om der er sket fremskridt i overholdelsen af forbrugerlovgivningen.